

Päiväkoti Lassi

Varhaiskasvatussuunnitelma
ja
Esiopetus

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto
Päivähoidon vastuualue
Haaga - Pitäjänmäen päivähoitoalue
Päiväkoti Lassi
Vaakakuja 3
PL 44811
00099 Helsingin kaupunki
puh 310 41534
e- mail pk.lassi@hel.fi

Sisällysluettelo

1. Johdanto

2. Päiväkoti Lassi

Matkalla Tuulentuvasta Käpykoloon

Toiminnan pääkohdat

Arvot ohjaavat tapaamme toimia

Mukava päivä lapselle

3. Kasvatuskumppanuus

Vanhempien osallistuminen

Lasten näkemyksiä

Lapsen tukeminen

Eriytynen tuki

4. Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus

Lapsikäsitys

Oppimiskäsitys

Lassin toiminta- ja oppimisympäristö

Pihalla - leikin, liikun ja tutkin

Lähiympäristössä retkeillen

Myönteinen ilmapiiri

Varhaiskasvatuksen orientaatiot – Teematyöskentely

Kieli ja vuorovaikutus

Suomi toisena kielenä - S2 - Kielikerhotoiminta

5. Arviointi ja osaamisen kehittäminen

Lapsen vasu – hoidon, kasvatuksen ja opetuksen arviointi

Toiminnan kehittäminen ja arviointi

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

6. Esiopetus Käpykolossa

Esiopetuksen tavoitteet

Teematyöskentely esiopetuksessa

Lapsen oma esiopetuskansio

Lapsen esiopetuksensuunnitelma - LEOPS

Yhteistyö Pohjois-Haagan ala-asteen koulun kanssa

Oppilashuolto

Liitteet: Esiopetuksen osallistumistodistus

1. Johdanto

Kädessäsi oleva päiväkotiki Lassin varhaiskasvatussuunnitelma kuvaa päiväkotimme arkea. Se pohjautuu Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan (2006) sekä esiopetuksen opetussuunnitelmaan (2005).

Suunnitelma on kehkeytynyt kasvattajayhteisön pohdinnan sekä kriittisen että syvällisen keskustelun pohjalta. Lapset ja heidän vanhempansa ovat auttaneet meitä näkemyksillään.

Lassin vasu on kasvattajien työväline, innostuksen ja inspiraation lähde.

2. Päiväkotiki Lassi

Päiväkotiki Lassi sijaitsee monipuolisten ulkoilu, puisto- ja liikunta-alueiden läheisyydessä Länsi-Helsingissä Lassilan sydämessä hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Lassi on iso ja eläväinen viiden ryhmän päiväkotiki. Se on rakennettu vuonna 1976 ja se on täydellisesti peruskorjattu vuonna 1998. Lassi on tiloiltaan valoisa, toimiva ja viihtyisä.

Matkalla Tuulentuvasta Käpykoloon

Päiväkodissamme on kaksi yhdestä kolmeen vuotiaiden lasten ryhmää, joissa toimintaa toteutetaan joustavasti lasten erilaisten tarpeiden mukaan. Kasvattajat ovat avoimia lasten omille toiveille toiminnan suhteen. Toiminta tapahtuu pienryhmissä lasten mielenkiinnon ja innostuksen mukaan.

Isompien puolella on kaksi kolmesta viiteen vuotiaiden lasten ryhmää ja yksi esiopetusryhmä. Näiden ryhmien toiminnan ydin on teematyöskentely. Teema valitaan lasten kiinnostusten mukaan. Kasvattajat ohjaavat teemaa kokonaisuutena, asettavat tavoitteet ja huolehtivat siitä, että saattavat teemaan erilaisia sisältöjä rikastuttaen sitä.

Toiminnan pääkohdat

Päiväkoti Lassin toiminta perustuu teematyöskentelyyn. Teema kehkeytyy lapsen ja henkilöstön yhteisestä mielenkiinnonkohteesta. Valittu teema elää mukana kaikessa ohjatussa toiminnassa. Sen kulkua, lasten ajatuksia, keskusteluja ja oivalluksia dokumentoidaan niin, että ne ovat kaikkien nähtävillä.

Lassin päiväkodissa liikumme. Huolehdimme päivittäin arkiliikunnasta. Tämän lisäksi pidämme säännöllisiä jumppahetkiä liikuntasalissa ja hyödynnämme Lassilan monipuolista maastoa vuodenaikojen mukaan. Lapsilla on mahdollisuus käydä metsäretkillä, luistella, hiihtää, yleisurheilla ja oppia monenlaisia liikuntaleikkejä. Lassilan urheilupuistossa vietämme kerran vuodessa koko talon urheilupäivää.

Lassin tilat ovat selkeät ja tavaroilla on merkityt paikat. Tämän tarkoitus on se, että ne ovat lasten saatavilla. Ne löytyvät helposti ja innostavat lapsen mielikuvitusta hänen leikkiessään.

Perjantaisin nautimme toistemme seurasta koko talon yhteisellä lauluhetkellä. Tässä mukavassa viikoittaisessa tapahtumassa laulamme, musisoimme ja leikimme erilaisia laululeikkejä.

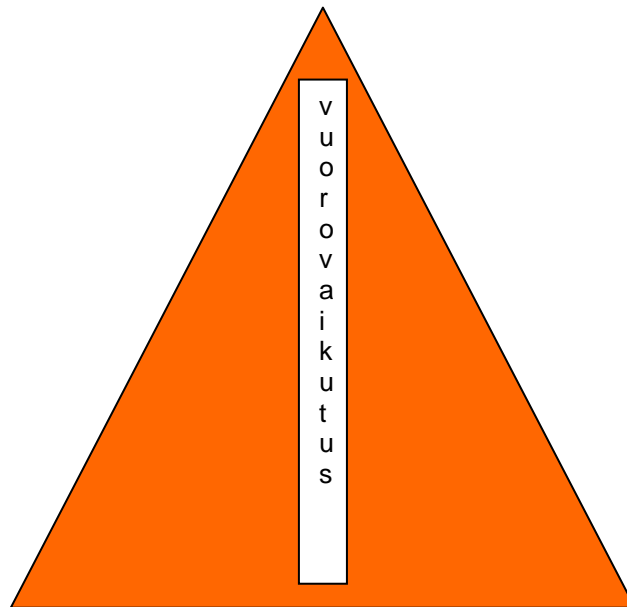
Päiväkodin yhteisöllisyyttä lisäämme ja vahvistamme Ahaa-viikoilla. Nämä viikot ovat oppimisen, oivallusten ja elämysten ilotulitusta eri aistikanavia käyttäen. Tällöin kasvattajat saattavat erilaisia sisältöjä rikastamaan lasten toimintaa kuten leikkimistä ja liikkumista. Tämän tarkoituksena on organisoida lasten toimintaa niin, että mukaan saadaan haluttuja sisältöjä kasvattajan näkökulmasta.

Arvot ohjaavat tapaamme toimia

Lassin arvoissa korostuvat avoin vuorovaikutus, yhteinen arjen jakaminen, turvallisuus sekä myönteinen ilmapiiri lapsen hyvän kasvun turvaamiseksi.

LAPSI

Jokainen lapsi hyväksytään omana itsenään. Kasvattajat ovat lapsen suhteen läsnä ja vilpittömiä kohdatessaan hänet. Kasvattajat ovat tietoisia siitä, ettei päiväkodissa ole kiire mihinkään. Tavoitteena on, että jokainen aamu alkaa kunkin lapsen kohdalla niin, että hänet otetaan henkilökohtaisesti vastaan. Tämä kaikki heijastuu lapsesta niin, että hänen helppo ja mukava tulla päiväkotiin päivittäin. Lapsi leikkii, hänellä on kavereita ja hän tuntee olonsa turvalliseksi.

VANHEMMAT

Vanhemmat ja kasvattajat toimivat keskenään avoimesti ja rehellisesti. Vanhemmilla on tunne siitä, että jaamme kumppaneina lapsen arjen. Vanhemmat voivat jutella kaikenlaisista asioista ja kasvattajat ovat kiinnostuneita ja kuuntelevat vanhempia.

KASVATTAJAT

Kasvattajat ovat yhdessä sopineet yhteisestä ja turvallisesta tavasta toimia. Kasvattajat toimivat yhteisvastuullisesti ja sitoutuneesti. Hyvä työilmapiiri lähtee perehdytyksestä ja siitä, että tuntee alusta alkaen kuuluvansa joukkoon. Kaikki asiat keskustellaan avoimesti ja oikeassa paikassa. Kasvattajat huolehtivat omasta hyvinvoinnista, ilosta ja huumorista.

Mukava päivä lapselle

Lassin päiväkoti on lasten paikka, jossa on kivaa tekemistä, kavereita ja mukavat aikuiset. Tarjoamme lapselle hyväksyvän ja kannustavan oppimisympäristön.

Autamme lasta leikin ja ohjatun toiminnan avulla arvostamaan itseään, toisia ja ympäröivää elämää.

Perheiden kanssa toimimme niin, että meillä on avoimet ja mutkattomat välit. Arvostamme kotien kasvatustyötä ja tuemme vanhempia heidän kasvatustuissaan.

3. Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuuden lähtökohta on lapsi, lapsen etu ja oikeus.

Kasvatuskumppanuus alkaa molemminpuolisesta tutustumisesta lapsen aloittaessa päivähoidon. Aloituskeskustelu pidetään lapsen ensimmäisinä hoitopäivinä, jolloin vanhemmat saavat puheenvuoron kertoa lapsensa ainutlaatuisuudesta, hänen elämänvaiheistaan, tottumuksistaan ja tarpeistaan. Aloituskeskustelua varten vanhemmat täyttävät varhaiskasvatussuunnitelmaan kuuluvan kyselylomakkeen.

Vanhemmat kohdataan päivittäin myötäelävästi ja heitä kuunnellaan. Vanhempia ei ohjeisteta ylhäältä päin. Näemme lapsesta myönteisiä asioita, joista kerromme vanhemmille.

Vanhemmat pidetään tietoisina lapsensa ryhmän toiminnasta. Viikko-ohjelma on nähtävissä jokaisen ryhmän ilmoitustauluilla ja ajankohtaisista asioista tiedotetaan erikseen.

Kasvatuskumppanuus todentuu vasu-keskusteluissa, joita pidetään ainakin kaksi kertaa vuodessa, tarpeen vaatiessa useammin. Näissä keskusteluissa jaetaan yhteistä tietoa lapsesta ja sovitaan lapselle henkilökohtaiset tavoitteet toimintakaudelle. Ensimmäinen keskustelu painottuu tavoitteiden laatimiseen.

Sovimme myös vanhempien kanssa tavasta, miten keskustelemme mahdollisista ikävistä asioista. Seuraavissa keskusteluissa arvioidaan mennyttä ja sovitaan uusista tavoitteista.

Vanhempien osallistuminen

Vasu- ja leops-keskusteluissa on tavoitteena, että vanhemmat puhuvat keskusteluissa lapsestaan kasvattajia enemmän ja päättävät lapsensa kasvatuksellista ja kehityksellisistä tavoitteista.

Rohkaisemme vanhempia osallistumaan päiväkodin arkeen esimerkiksi lähtemällä mukaan retkille. Vanhemmat ovat tervetulleita osallistumaan ryhmän toimintaan koska tahansa ja heillä on mahdollisuus hyödyntää siinä osaamistaan.

Vanhemmat osallistuvat syystapahtumaan ja varhaiskasvatuspäivään yhdessä lastensa kanssa. Näissä tapahtumissa perheille järjestetään tilaisuus tavata toisiaan. Vanhempainilta järjestetään ainakin kerran vuodessa. Vanhempia rohkaistaan antamaan palautetta toiminasta ja kertomaan näkemyksiä toiminnan kehittämisestä.

Kevät- ja joulujuhlat ovat tapahtumia, jossa me kumppanit nautimme yhdessäolosta ja lasten esityksistä juhlan merkeissä.

Lasten näkemyksiä

Lasta haastatteleamalla saadaan selville hänen toiveensa ja mielenkiinnonkohteensa, jotka kirjataan lapsen vasuun. Tämä ohjaa kasvattajan toimintaa ryhmässä. Lasta ja hänen leikkiään havainnoimalla kasvattaja saa tietoa lapsen kehityksestä, tunnemaailmasta ja siitä, kuinka lapsi toimii ryhmässä ja yksilönä.

Lapsen tukeminen

Vanhemman kertoessa huolestaan lapsensa suhteen, sovimme yhdessä vanhemman kanssa miten asiassa edetään. Vastaavasti kasvattajan tulee ottaa asia puheeksi heti lapsen vanhempien kanssa, jos jokin asia lapsen elämässä huolestuttaa.

Lapsen kolme ja viisivuotiaan neuvolatarkastuksen seurantalomake jäsentää lapsen kehityksen seuranta. Vanhemmat ja kasvattajat täyttävät seurantalomakkeet omasta näkökulmastaan.

Tuen tarve kirjataan lapsen vasuun ja sovitaan yhdessä vanhempien kanssa miten lasta autetaan.

Lapsen ryhmässä lasta tuetaan esimerkiksi seuraavin menetelmin. Kasvattajan ja lapsen vuorovaikutukseen paneudutaan niin, että kommunikaatiotapaan kiinnitetään erityistä huomiota, annetaan lapselle suoraan ja henkilökohtaisesti esimerkiksi selkeät ja lyhyet ohjeet. Puhetta tuetaan kuvien avulla. Se näkyy oppimisympäristössä kuvin ja sanoin sekä PCS-kuvin. Lapselle kuvitetaan päiväjärjestys ja viikkokalenteri PCS-kuvin. Muita menetelmiä ovat toisto, samanlaisuus ja ennakoitavuus. Kasvattaja huomioi erilaiset oppimismenetelmät ja muistaa, että lapset oppivat eri tavoin.

Lapsen taitojen harjaannuttamiseen ja tukemiseen käytetään pienryhmiä. Pienryhmän ideana on, että kasvattaja pystyy tukemaan lasta ja lapsi voi harjoitella asioita vertaisryhmässä, rauhassa ja samojen lasten kanssa. Näin vahvistetaan lapsen itsetuntoa ja minäkuvaa. Mallioppimista ja leikin rikastuttamista käytetään hyväksi.

Erityinen tuki

Lapselle, joka on oikeutettu saamaan erityistä tukea, tehdään päiväkodissa yksilöllinen kuntoutussuunnitelma yhdessä lapsen vanhempien, tutkivan tahon ja lapsen mahdollisten terapeuttien kanssa. Lapselle järjestetään päiväkodissa hänen tarvitsemaansa tukea. Tuki keskittyy oppimisympäristön muokkaamiseen, lapsen tukimenetelmiin, pienryhmätoimintaan ja resursointiin.

4. Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus

Lapsikäsitys

Jokainen lapsi hyväksytään omana itsenään. Jokaisella lapsella on kyky ja halu oppia uusia asioita ja valmiuksia. Tämä vaatii kasvattajalta asennetta ja kykyä hyväksyä lapsen itsensä valitsema toiminta ja toimintatapa. Kasvattajan tehtävänä on tunnistaa itsessään ne esteet, jotka rajoittavat tätä lapsen luontaista tapaa toimia.

Oppimiskäsitys

Lapsi oppii tekemällä ja kokemalla, yksin sekä yhdessä toisten kanssa. Kasvattaja luo puitteet toiminnalle. Hän järjestää kiinnostavan oppimisympäristön, jossa lapsella on mahdollisuus hankkia tietoa, kokeilla, tutkia ja harjoitella opittuja taitoja. Kasvattaja on mukana toiminnassa. Hän havainnoi, kannustaa ja antaa realistista palautetta. Oppiminen on tavoitteellista toimintaa myönteisessä ilmapiirissä. Oppimaan oppiminen on uuden ja vanhan tiedon sekä kokemusten yhdistämistä. Oman toiminnan arviointi on tärkeä osa oppimista.

Lassin toiminta- ja oppimisympäristö

Lassin oppimisympäristö tukee toiminnallisuutta, kyselevää ja tutkivaa oppimista uusiin asioihin.

Sisätilat ovat tilavat ja monipuoliset. Lassissa on selkeät leikkialueet monipuolisia leikkejä varten. Orientaatioalueista matematiikan ja äidinkielen valmiuksia kehittävät pelit ja tavarat löytyvät joka ryhmästä. Tavarat ja lelut ovat helposti saatavilla. Ne ovat selkeästi kuvin ja sanoin merkityillä paikoilla. Tavoitteena on, että lapsi tietää mistä oppimisvälineet ja pelit löytyvät. Tarkoituksena on herättää lapsen mielenkiinto oppimiseen, tutkimiseen ja kokeilemiseen sekä huolehtimaan oppimisympäristönsä järjestyksestä. Oppimisalueet mahdollistavat lapselle sen, että lapsi saa leikkiä rauhassa ja keskittyneesti yksin tai toisten lasten kanssa. Päivittäin lapsella on oman valinnan mukaista sekä ohjattua toimintaa.

Kasvattajan tehtävänä on havainnoida, kuunnella sekä haastatella lasta, jotta hän saa selville lapsen tarpeet ja toiveet. Päiväjärjestys on suunniteltu niin, että lapsella on mahdollisuus keskeytymättömään leikkiin, liikuntaan, lepoon ja hiljaisuuteen.

Kasvattaja muokkaa oppimisympäristöä säännöllisesti lasten, ryhmän kehitystason, iän, oppimisen, mielenkiinnon sekä teeman mukaan. Kasvattajat huolehtivat siitä, että leikit monipuolistuvat ja lapsilla on mahdollisuus erityyppisiin leikkeihin.

Pihalla - leikin, liikun ja tutkin

Lassin piha on monipuolinen paikka lapselle toimia olennaisella tavallaan kuten liikkuen, leikkien ja tutkien. Aamupäiväulkoilu nähdään tärkeänä yhtäjaksoisena aikana, jolloin lapsella on mahdollisuus keskeytymättömään omaehtoiseen toimintaan. Pihalla on mahdollisuus esimerkiksi vesi- ja hiekkaleikkiin sekä pallopeleihin. Lapsilla on tilaa juoksuun, pyöräilyyn, kiipeilyyn, majan rakenteluun ja perinneleikkeihin. Tämän kasvattajat mahdollistavat niin, että lapset ovat ulkona eriaikaan. Lasten on mahdollisuus päästä ulos säästä riippumatta.

Lähiympäristössä retkeillen

Retket Lassilan lähiössä ja lähimetsässä syventävät lasten kokemuksia omasta asuinalueesta. Retkillä on mahdollisuus luonnon tai rakennetun ympäristön havainnointiin, tutkimiseen, elämyksiin ja oivalluksiin. Lassila on luonnonläheinen ja monipuolinen lähiö. Kasvattaja huolehtii, että Lassilan lähiympäristö tulee tasapuolisesti tutuksi. Lasten kanssa tutustutaan luontoon, palveluihin ja rakennuksiin kuten kauppaan, kirjastoon sekä juna-asemaan.

Liikennekasvatusta ja -turvallisuutta toteutetaan arkitilanteissa liikkumalla lasten kanssa. Lähileikkipuistot toimivat retkikohteina tuoden vaihtelua ja iloa. Lähikenttiä käytämme palloilu- ja urheilupaikkana

Myönteinen ilmapiiri

Kasvun ja oppimisen kannalta tärkeä tekijä on Lassin hyvä tunneilmasto. Lassissa on myönteinen, lasta rohkaiseva ja kannustava ilmapiiri. Se muodostuu ihmisten vuorovaikutuksesta ja hyvistä sosiaalisista suhteista. Opettelemme hyvän kaverin taitoja, kuten yhdessä tekemistä, toisten huomioimista, ristiriitojen

ratkaisemista puhumalla, anteeksi pyytämistä ja -antamista ryhmän yhteisillä hetkillä sekä lasten välisissä tilanteissa.

Päivittäin muistamme kehua, kiittää, rohkaista, halia ja pitää lasta sylissä.

Kasvattaja toimii näin, jotta lapsella tulee tunne siitä, että hän on tärkeä ja hänet hyväksytään sellaisenaan.

Varhaiskasvatuksen orientaatiot – Teematyöskentely

Varhaiskasvatus on kokonaisvaltaista hoitoa, kasvatusta ja opetusta toisiinsa sopivasti nivoutuneena. Siinä ei ole erillisiä oppiaineita eikä lapselle aseteta suoritusvaatimuksia. Orientaatiot muodostavat kasvatuksesta vastuussa olevalle henkilöstölle kehyksen sille, millaisia kokemuksia, tilanteita ja ympäristöjä tulee tarjota, jotta lapsen kasvu ja kehitys etenisi tasapainoisesti.

Lassissa käsitellään lasten kanssa varhaiskasvatuksen sisältöjä teematyöskentelyn avulla. Lasten teematyöskentelyyn osallistuminen lisääntyy ja monipuolistuu iän ja kehityksen myötä.

Teematyöskentely on toimintaa, joka voi kestää koko esiopetusvuoden tai pienillä lapsilla lyhyen ajan. Kasvattajat orientoituvat lasten toimintaan niin, että järjestävät projektinomaista toimintaa, johon kuuluu tutkimista, taiteellista kokemista, leikkimistä ja liikkumista. Kasvattaja liittyy toimintaan erilaisia sisältöjä tai näkökulmia, jotka kasvavat projektitoiminnan kuluessa.

Teema muotoutuu lasten ja henkilöstön yhteisistä keskusteluista sekä niiden pohjalta nousseista kiinnostuksen kohteista. Lasten elämäkokemus ja tietopohja otetaan huomioon teemaa valittaessa. Varhaiskasvatuksen näkökulmasta teemana voi olla esimerkiksi muurahainen, kehonosat tai roska-auto. Esiopetuksessa se on kokonaisvaltainen kuten Mätäoja tai Totta vai satua.

Teemaa työstetään lasten ja kasvattajien yhdessä tekemän käsitekartan, retkeilyn, keskusteluiden ja kirjallisuuden avulla. Käsitekartta täydentyy ja kehkeytyy ajan kuluessa teeman etenemisen myötä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen eri

sisällöt integroidaan teemaan, jolloin lapsi oppii tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.

Teema elää osittain mukana ryhmän oppimisympäristössä. Se näkyy erityisesti leikeissä sekä lasten töiden, teemaan liittyvien kuvien, kirjojen ja tekstimaailman kautta.

Kasvattajat suunnittelevat ja rakentavat teemaan liittyviä leikkejä ja leikkipaikkoja. Kasvattajat pitävät teeman kasassa keskustelemalla ja tutkimalla yhdessä lasten kanssa käsitekarttaa säännöllisesti. Samalla kasvattajat huolehtivat siitä, että toiminta on monipuolista ja lapselle ominainen tapa toimia toteutuu. Kasvattajat ovat orientoituneet sisältöalueisiin ja niiden tavoitteisiin niin, että tärkeinä pidetyt aihepiirit saadaan mukaan lasten toimintaan. Kasvattajat pitävät huolen siitä, että teema etenee ja lasten ääni kuuluu. Päiväkoti Lassissa tämä näkyy tasapainona lapsen ja kasvattajien aloittamien toimintojen välillä.

Viikoittaisissa pienryhmissä sovitaan, miten käytännössä toimitaan ja ketkä kasvattajista kantavat vastuun toiminnan toteutuksesta. Teeman elinehto on kasvattajien sitoutuneisuus teematyöskentelyyn.

Kieli ja vuorovaikutus

Lasten kieltä ja sanavarastoa rikastutetaan jokapäiväisissä leikeissä, perushoito- ja vuorovaikutustilanteissa. Lapsi oppii kieltä yhdessä kasvattajien ja toisten lasten kanssa. Kasvattaja antaa hyvän kielellisen mallin. Kielellä ja vuorovaikutustaidoilla on tärkeä merkitys. Kielellistä itseilmaisua painotamme joka päivä kaikissa toiminnoissa.

Kielen kehittymistä harjoitteleamme joka päivä leikissä, lukemalla satuja, keskustelemalla ja muistelemalla sitä, mitä sadussa tapahtui. Lapset tekevät itse tarinoita ja näytelmiä, esittävät niitä toisille lapsille ja aikuisille. Lorut, riimit, laulut ja runot kuuluvat päivittäiseen toimintaamme.

Suomi toisena kielenä - S2 - Kielikerhotoiminta

Lassissa järjestetään kielikerhotoimintaa lapsille, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Kerhon tavoitteena on parantaa suomenkielen ymmärrystä ja sanavarastoa.

Kerhossa opetellaan arkipäivän asioita, tutustutaan oman ryhmän tuleviin asioihin etukäteen ja luodaan onnistumisen kokemuksia motivaation lisäämiseksi.

Kielikerho toteutuu pienryhmissä kymmenen kertaa sekä syys- että kevätlukukauden aikana. Keväällä vietetään kielikerhon päätösjuhla. Jokaisen kielikerhon rakenne on aina samanlainen. Tämän tarkoituksena on, että lapsen on helppo ennakoida tulevaa ja silloin hän voi keskittyä uusiin opeteltaviin sanoihin. Kielikerho on opetustuokio, jossa toimintana on esimerkiksi liikuntaleikki, jonka avulla opetellaan kehonosia ja liikkumiseen liittyviä sanoja.

Kielikerhon runko:

- alkulaulu
- tarinapussi, jonka sisältö kertoo tulevasta toiminnasta
- toiminta, esimerkiksi liikuntaleikki, lautapeli, kirjan lukeminen
- sääntöleikki, joka liittyy käsiteltyyn sanastoon
- loppulaulu tai tehtävä esiopetusikäisille, jossa lapsi voi harjoitella uusia taitojaan

5. Arviointi ja osaamisen kehittäminen

Lapsen vasu – hoidon, kasvatuksen ja opetuksen arviointi

Jokaiselle lapselle tehdään oma varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä vanhempien kanssa. Suunnitelman tekeminen on kasvattajien vastuulla. Jokaiselle lapselle tehdään suunnitelma samoin perustein ja siihen kirjataan lapsen yksilölliset varhaiskasvatustavoitteet, jotka arvioidaan vanhempien kanssa puolivuositain. Kasvattajat suunnittelevat ja arvioivat lapsen suunnitelman toteutumista viikoittaisissa tiimipalaverissa ja keskusteluissa vanhempien kanssa säännöllisin väliajoin vähintään kahdesti vuodessa.

Toiminnan kehittäminen ja arviointi

Koko päiväkodin yhteisen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin käytetään aikaa vähintään yhden työpäivän verran toimintakauden aikana. Kehittämispäivä sisältää tavoitteiden asettelua ja toiminnan arviointia, Sen pohjalta kehitetään ja uudistetaan

toimintaa, luodaan yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja hyvää ilmapiiriä koko työyhteisössä.

Toimintaa ohjaavia koko kasvattajayhteisön suunnitteluiltoja pidetään kerran kahdessa kuukaudessa. Ryhmien iltapäiväsuunnittelut pidetään toimintakauden alussa syksyllä ja arviointipalaveri loppukeväällä.

Ahaa-viikot arviointi tehdään heti viikkojen jälkeen.

Tiimipalaverit ovat viikoittain jokaisella ryhmällä. Tiimipalaverissa keskitytään oman ryhmän toiminnan suunnitteluun, arviointiin, tiimin yhteistyön ja ilmapiirin kehittämiseen.

Kasvatuskumppanuuden toteutumista ja vuorovaikutussuhdetta arvioidaan yhdessä vanhempien kanssa vasukeskustelun yhteydessä syksyisin ja keväisin.

Jokainen työntekijä tekee jatkuvaa itsearviointia omasta työstään ja sitä peilataan Lassin vasuun, ryhmän omiin ajankohtaisiin tavoitteisiin ja lapsen omaan vasuun

- onko suunta omassa toiminnassa oikea?
- onko asetetut tavoitteet saavutettu?
- mitkä asiat osataan hyvin?
- missä on kehittämisen tarvetta?

Kasvattajan työn henkilökohtaista arviointia on esimiehen kanssa käytävä vuosittainen kehityskeskustelu ja työn suorituksen arviointi. Kehityskeskustelun tärkein anti on palautteen antaminen ja saaminen sekä kasvattajien motivointi ja työhyvinvoinnin edistäminen. Kehityskeskustelussa arvioidaan kasvattajan ja esimiehen yhdessä sovittujen työtavoitteiden toteutumista sekä tulevien tavoitteiden asettamista että keinoja niihin pääsemiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Kasvattajat osallistuvat kaupungin järjestämiin koulutuksiin. Koulutuksiin osallistuminen sovitaan viikoittaisissa talopalavereissa. Osallistumiseen vaikuttaa

asian ajankohtaisuus suhteessa ryhmään ja sen toimintaan, motivaatio sekä mahdollisuus kehittyä omassa osaamisessaan. Koulutukseen osallistuminen on tärkeää uudistumisen, innovatiivisuuden ja työilmapiirin näkökulmasta. Koulutuksessa käynyt kasvattaja jakaa kokemuksensa toisten kanssa koulutusta seuraavassa talopalaverissa.

Vanhemmilta saatu palaute käsitellään aina yhteisesti. Se on yksi tärkeimmistä palautteista, jonka avulla kehittämme työtämme.

6. Esiopetus Käpykolossa

Käpykolo on päiväkotiki Lassin esiopetusryhmä. Esiopetusaika on päivittäin klo 9-13.

Käpykolossa osa lapsista on 5-vuotiaita, jotka osallistuvat Käpykolan toimintaan varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Teema ja toimintatapa ovat esikouluikäisten kanssa yhteiset, mutta ne ovat leikinomaisemmat kuin esioppilailta.

Esiopetuksen tavoitteet

Päiväkotiki Lassissa noudatetaan Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaa, joka täsmentää esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita Helsingin näkökulmasta.

Teematyöskentely esiopetuksessa

Päiväkotiki Lassin esiopetus pohjautuu teematyöskentelyyn. Teema muotoutuu lasten ja kasvattajien yhteisistä keskusteluista ja niistä nousseista kiinnostuksen kohteista. Teemaa työstetään lasten tekemän käsitekartan, retkeilyn, keskusteluiden, kirjallisuuden ja vanhempien ajatusten avulla. Käsitekarttaa täydennetään teeman etenemisen myötä. Esiopetuksen sisällöt ovat integroituja teemaan.

Teema elää oppimisympäristössä. Suunnittelemme ja rakennamme yhdessä lasten kanssa teemaan liittyviä leikkejä ja leikkipaikkoja.

Esimerkiksi esiopetusryhmässä syyskaudella 2006 teemaan, Totta vai satua, rakennettiin yhdessä lasten kanssa heidän toiveidensa mukaisia

leikkipaikkoja, kuten linnaleikki ja ritarileikki. Vanhemmat ovat osallistuneet leikkipaikkojen rikastuttamiseen tuomalla materiaalia ja ompelemalla rooliasuja. Linnaleikki on yhden huoneen kokoinen pienoismaailma, jossa voi toteuttaa mitä mielikuvituksellisimpia leikkejä linnamaisessa ympäristössä.

Kasvattajat pitävät teeman kasassa tutkimalla yhdessä lasten kanssa käsitekarttaa säännöllisesti ja huolehtivat siitä, että toiminta on monipuolista. Kasvattajat pitävät huolen teeman etenemisestä ja lasten äänen kuulumisesta. Lasten omat ideat kerätään ja niitä työstetään eteenpäin tai karsitaan.

Toimintakauden alussa esiopetusryhmän kasvattajat suunnittelevat ja kirjaavat esiopetuksen toimintasuunnitelmaan, miten teeman puitteessa eri sisältöjä toteutetaan sekä ohjatussa toiminnassa että vapaassa leikissä.

Lapsen oma esiopetuskansio

Lapsen oma kansio on kokonaisuus, joka kertoo esiopetusvuodesta ja sen teemasta. Kansioon kerätään lapsen omia töitä, valokuvia, tehtäviä ja itsearviointia. Lapsen osuus leopsista liitetään kansioon, josta voidaan seurata lapsen omien esiopetustavoitteiden etenemistä. Lapsen omat kokemukset ja dokumentit toiminnasta tekevät kansiosta yksilöllisen.

Lapsen esiopetuksensuunnitelma - LEOPS

Jokaiselle lapselle tehdään yhdessä vanhempien kanssa esiopetussuunnitelma, jossa näkyy lapsen osuus. Lapselle kerrotaan esiopetuksen suunnitelman tekemisestä ja hänen omat mielipiteensä ja tavoitteensa esiopetusvuodelle kirjataan leopsiin. Lapsi tulee leopskeskustelun lopuksi mukaan keskusteluun. Tärkeätä on, että lapselle jää keskustelusta positiivinen tunne. Leopsin toteutumista arvioidaan pitkin vuotta kasvattajatiimin ja vanhempien kanssa. Tarvittaessa leopsiin kirjataan tavoitteiden toteutumista ja uusia tavoitteita myös kesken vuotta. Arviointikeskustelu sovituista tavoitteista ja niiden toteutumisesta, lapsen kasvusta ja kehityksestä esiopetusvuoden aikana tehdään yhteistyössä vanhempien kanssa huhtikuun loppuun mennessä.

Pohjois-Haagan ala-asteen kanssa on sovittu, että leopsit toimitetaan vanhempien luvalla rehtorille toukokuun loppuun mennessä. Listat lähetetyistä leopseista kirjataan päiväkodissa. Leopsiin laitetaan tieto siitä, kuinka säännöllisesti lapsi on osallistunut esiopetukseen.

Yhteistyö Pohjois-Haagan ala-asteen koulun kanssa

Pohjois-Haagan ala-asteen koulu ja Käpykolon esiopetusryhmä tekevät yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on tukea ja helpottaa lapsen siirtymistä esiopetuksesta kouluun. Yhteistyön turvaamiseksi kasvattajat tekevät yhteisiä suunnitelmia, osallistuvat yhteisiin koulutustilaisuuksiin ja järjestävät lapsille yhteisiä tapahtumia esiopetusvuoden aikana.

Esiopetusvuoden aikana Käpykololaiset käyvät Pohjois-Haagan ala-asteen koulussa ja seuraavat sekä osallistuvat toimintaan. Loppukeväällä he tutustuvat tulevaan koululuokkaansa ja mahdollisesti opettajaansa. Edellisten lisäksi järjestetään erilaisia tilaisuuksia kuten koulun ja päiväkodin yhteisiä laulu- ja leikkituokioita ja teemapäiviä.

Turvallisuuden ja osaamisen tunnetta lapselle lisäävät yhteisesti sovitut käytänteet kuten tutut leikit, oppimateriaalit ja – välineet. Näin lapsella on koulun alussa esiopetuksesta tuttuja asioita. Käpykolossa opetellaan esiopetusvuoden aikana leikkejä ja lauluja, jotka sovitaan yhdessä koulun opettajien kanssa. Samalla opettajat sitoutuvat siihen, että he käyttävät näitä samoja leikkejä lapsen ensimmäisen kouluvuoden aikana. Leikkien tavoitteena on edistää lasten välistä vuorovaikutusta, sosiaalisia suhteita ja tunteitten käsittelyä. Nämä leikit auttavat lasta tutustumaan uusiin kavereihin ja sitoutumaan uuteen ympäristöön.

Vuosittaisen yhteistyön arviointi ja uuden toimintavuoden suunnittelu tehdään yhdessä Pohjois-Haagan ala-asteen koululla lähipäiväkotien esiopetusopettajien ja alkuopettajien kanssa syyskuun loppuun mennessä. Samalla sovitaan kuluvan lukuvuoden yhteisistä toimintaperiaatteista ja kehittämiskohteista.

Marraskuussa on vanhempainilta koulutulokkaiden vanhemmille.

Oppilashuolto

Esiopetusvuoden alussa päiväkodin johtaja, esiopettaja ja alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja käyvät läpi esiopetusryhmän tilanteen ja mahdolliset lasten oppilashuollolliset tarpeet.

Esiopetuksen toimintasuunnitelmaan kirjataan vuosittain tavoitteet, jotka edistävät ennaltaehkäisevää työtä esiopetusryhmässä ja keskeiset yhteistyökumppanit. Ongelmatilanteiden varalle laaditaan vuosittain toimintamalli, josta löytyy tärkeimmät yhteistyötahot, heidän nimensä ja puhelinnumerosa.

Oppilashuollon tavoitteista ja toimintatavoista keskustellaan yhdessä vanhempien, lähikoulun rehtorin, esiopettajan ja päiväkodin johtajan kanssa syyslukukaudella pidettävässä päiväkodin ja koulun yhteisessä vanhempainillassa.

OSALLISTUMISTODISTUS ESIOPETUSVUODESTA

ON OSALLISTUNUT
**PÄIVÄKOTI LASSISSA JÄRJESTETTYYN
ESIOPETUKSEEN**
LUKUVUONNA

ESIOPETUSVUODEN AIKANA OLET OPETELLUT MONIA HYÖDYLLISIÄ
TAITOJA: KUUNTELEMAAN, TOIMIMAAN RYHMÄSSÄ, HUOMIOIMAAN
TOISET, KERTOMAAN MIELIPITEITÄSI, LUOTTAMAAN ITSEESI JA
RATKAISUIHISI, TOIMIMAAN OHJEIDEN MUKAAN SEKÄ LEIKKIMÄÄN
ERILAISIA JA ERI TYYPPISIÄ LEIKKEJÄ.

LISÄKSI OLET TUTKINUT YMPÄRILLE
RAKENTUVAA IHMEELLISTÄ MAAILMAA. OLET
OPPINUT ASIOITA ÄIDINKIELEN, MATEMATIIKAN JA
YMPÄRISTÖKASVATUKSEN ALUEELTA, UNOHTAMATTA
MUSIIKKIA, LIIKUNTA SEKÄ KÄDENTAITOJA.

HELSINGISSÄ

